

גוט שבת GutSábész

21. évfolyam 6. szám • Ára: 330 HUF • ב"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 17:30 • "חשוון תשע"ט • 2018. 10. 19. • פרשת לך לך • Szombat kimenetele: 18:34

Itt minden gyerek egy kincs – nyílt nap a Maimonidész Gimnáziumban

A nagy érdeklődésre való tekintettel az ősz folyamán is várjuk nyílt napjainkra a szülőket és diákokat.

Ebben az időszakban több olyan alkalma is lesz az érdeklődőknek, amikor betekintheznek az iskola életébe. Az elsőre október 17-én került sor. A szülők és a 7-8. osztályos diákok próbaórák útján kaptak betekintést a gimnázium interaktív tanítási módszereibe. A nyílt napok különlegessége, hogy a látogatók nemcsak tanáraikkal, de leendő iskolatársaikkal is találkozhatnak, így első kézből kaphatnak információt az iskola életéről.

Az első nyílt nap kapcsán Szilánk Zsuzsával, a gimnázium igazgatójával beszélgettünk a zsidó.com újságírója. A beszélgetésből kiderült, milyen események előzték meg az iskola megalakulását: „Köves Slomóval, az Óbudai zsinagó-

ga vezető rabbijával sokat beszélgettünk arról, hogy nagyon hasznos lenne egy olyan oktatási intézmény, ahol a mai modern oktatással együtt a zsidó vallást és kultúrát is oktathatjuk.”

„Ez a második tanévünk, az első évet nagyon szép eredményekkel zárták a diákjaink. Nagyon büszkék vagyunk rájuk és a közösen elért eredményekre. Fontosnak tartjuk, hogy nemcsak a tanításra és a tananyag számonkérésére koncentrálnunk, hanem a gyerekek egyéni fejlesztésére is” – mesélte az előző tanév tapasztalatait Szilánk Zsuzsa.

A Maimonidész Gimnázium nemcsak modern és nyitott oktatási modelljével, de igényesen kialakított belső tereivel és jól felszerelt tantermeivel is kitűnik. „A Maimonidész Gimnázium tanulói kiscsoportos oktatásban tanulnak mindent,

így sokkal jobban oda tudunk figyelni az egyéni igényekre. Az iskolában saját pszichológussal, fejlesztő- és gyógypedagógussal dolgoznak a gyerekek, így minden kamaszkori problémát, esetleges tanulási nehézséget is könnyen orvosolni tudunk.”

Az iskola egyik erőssége a nyelvoktatásban rejlik: nagy hangsúlyt kap az angol és héber nyelvoktatás. „Az első évben heti 16 órában tanulják az angol nyelvet, így olyan magas szintű felkészítést kapnak a gyerekek, hogy a teljesen kezdő szintről indulók is magabiztos középszintű tudással rendelkeznek az év végére. A haladók számára pedig határ a csillagos ég. Kilencediktől már több tantárgyat angolul oktatunk, ezért is fontos, hogy minden tanuló magabiztosan elsajátítsa az idegen nyelvet.”

A következő nyílt nap
2018. november 7-én lesz.

Megkezdődött a jelentkezés a sítáborra

Hatodik alkalommal szervezük meg az EMIH sítáborát Ausztriában. Napközben számtalan szabadidős elfoglaltság várja a kicsiket és nagyokat egyaránt, a pályán töltött nap után pedig közösségi programokkal zárjuk az estét.

Időpont: 2018. dec. 23-30.

Helyszín: Hotel Da Capo Sankt Georgen ob Murau, 8861, Kreischberg str. 19.

Felnőtteknek: 150 000 Ft

Gyermekeknek: 100 000 Ft

Az ár tartalmazza a szállást és a teljes kóser ellátást, a sífelszerelés és bérlet költségét nem. A helyszínen több magyar oktató is dolgozik, ezért igény esetén magyar nyelvű síoktatáson is részt lehet venni.

További információ

és regisztráció:

**Szilánk Zsuzsa
+36 30 160 9703**

Őszi Ráckevei Sábáton

Téma: Emancipáció,

asszimiláció, zsidó identitás

Ha egy igazi Sábész keretében emlékezetes hétvégét szeretnél kellemes környezetben, jó társaságban, családi hangulatban eltölteni, akkor Ráckeve a legjobb választás. A négycsillagos wellness hotel, a felejthetetlen sábiti hangulat, az érdekes előadások és gyerekprogramok egyszerre nyújtanak kikapcsolódást testnek és léleknek.

Időpont: 2018. november

16-18. (péntek-vasárnap)

Helyszín: Duna Relax & Event Hotel****

(Ráckeve, Dömsödi út 1.)

További információ és jelentkezés a 268-0183-as telefonszámon vagy a posta@zsido.com címen.

Hetiszakasz

Ábrahám, a különleges

Szakaszunkban – *Lech Lechá* (1Mózes 12–17.) – indul a zsidó történelem. Isteni utasításra Ábrahám elhagyja a szülői házat és Kánaánba, az Ígéret Földjére emigrál, ahol a monoteizmust terjeszti. Különbö-

ző kalandok után – melyek álmásai Egyiptom, a filiszteus Grár, majd a Ismáél körüli bonyodalmak – végül körülméleti magát és isteni ígéretet kap, hogy felesége, Sára, fiút fog szülni neki.

Zsidó híradó

Ösztöndíjprogramok innovátoroknak és egyetemistáknak Izraelben

Izrael Állam ösztöndíjakat hirdet külföldi diákok és innovátorok számára. A Magyarországon és Izrael közötti kétoldali oktatási egyezménynek köszönhetően az előző években közel 100 magyar diák szerezhetett elsőkézből tapasztalatot Izraelről, és fejleszthette szakmai tudását különböző tudományterületeken.

V4 Innovátorok tréning programja

A visegrádi országok és Izrael közötti jó multilaterális kapcsolat keretében a „V4 Innovators in Israel Training Program” a V4 országok és Izrael közötti innovációs partnerség egyik első lépése. Célja, hogy javítsa az országok versenyképességét és továbbépítse a kölcsönösen előnyös kapcsolatokat. A közös projektre startupok jelentkezését várják. A program a V4 or-

szágok startupjai számára nyújt segítséget innovatív vállalkozásai fejlesztéséhez, valamint sikeresebbé és piacképesebbé válásukhoz.

További információk:
<https://www.visegradfund.org>

Tanulmányi ösztöndíj diplomával rendelkezőknek

Legalább BA fokozatú diplomával rendelkező hallgatók jelentkezhetnek az ösztöndíj keretében folytatott kutatásra, posztgraduális képzésre, posztdoktori képzésre, nyári nyelvi kurzusra. Fontos, hogy csak azok pályázhatnak, akik a jelentkezéskor még nem töltötték be 35. életévüket. Az ösztöndíj elnyeréséhez magas szintű angol vagy héber nyelvtudás szükséges.

A pályázatról bővebben az Izraeli Külügyminisztérium honlapján tájékozódhat.

Újrakezdés 75 évesen

75 éves korában, Isten kalandra hívta Ábrahámot, azzal, hogy „menj!”. Ő pedig ment. Vette a cókómkját, és egy olyan úton indult el, amely a mai napig tart – a zsidó történelem útján.

Ábrahám 75 éves korára már igen sok mindent képes volt felmutatni. Különleges gyerek volt, aki már hároméves korában elkezdte megkérdőjelezni azokat a dogmákat, amelyeket pogány környezete erőszakolt rá.

Azon túl, hogy okos volt és befogadó, ő volt az első, aki elkezdett kiállni a hitéért. Nem szobatudós volt, hanem igazi cselekvő hívő. Az eltévedt vándorokat étellel és szállással segítette, s eme tevékenységét felesége nemcsak tolerálta, hanem szüntelenül ösztönözte is. Gyakorlatilag ők voltak az Örökkévaló első küldöttei, akik Istenről és az Ő útjairól beszéltek az embereknek – szüntelenül.

Feleségével, Sárával igaz boldogságot élt meg házasságában. Ez egészen addig tartott, míg a gyermektelenség nyomasztó réme nem kezdett el kopogni ajtajukon, s ami még hosszú időre ott kísértett a közelükben.

Most, hogy 75 éves lett, azt gondolhatnánk, hogy lassan készült megírni visszamelékezeit, pecabotot és napszemüveget venni, s arra emlékeztetni a világot, hogy egyszer élt.

Istennek azonban más tervei voltak vele. 75 éves kora dacára arra kérte Ábrahámot, hogy induljon útnak. Nem, nem a nap-sütötte Floridába, hanem az éhínség sújtotta Kánaán földjére, ahol az ott élők kifinomultsága és erkölcsi szintje – hogy röviden fogalmazzunk – nem volt az ábrahामी magasságokban.

Azonban Ábrahám ott, Kánaán földjén kötötte meg örök szövetségét Istennel. Ott történt meg körülméletlése, amikor már 99 éves is elmúlt. És végül, de nem utolsó sorban, ott született meg Izsák, a fia is, aki életművét folytatta.

Nem semmi egy nyugdíjastól! Mire nem képes az ember még 75 éves korában! Összegezve: a zsidó történelem azért vehette kezdetét, mert egy 75 éves megértette, hogy az élete épp csak, hogy elkezdődött.

Kovács Jichak rabbinövendék cikke Levi Avtzon rabbi írása nyomán

Kabbala
kurzus
2018.
Köves Slomó rabbiával
csütörtök esténként 18 órától / NOVEMBER 8 - DECEMBER 20.

Vegyen részt az EMIH képzésén, mélyüljön el a zsidó misztikában a Zsidó Tudományok Szabadegyetemének Kabbala kurzusán Köves Slomó rabbiával, csütörtök esténként 18 órától. A hat részes kurzus keretében betekintést nyerhet a kabbala és a zsidó misztika filozófiájának alapfogalataiba.

További információ és jelentkezés: posta@zsidoo.com | www.zstsz.hu

ZSTSZ ZSIDÓ TUDOMÁNYOK SZABADEGYETEME EMIH CHABAD LUBAVICHS SZELLEMEBEN

Imaidők a következő hétre:

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga

(VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8.00 Reggeli ima

Vasárnap-csütörtök:

17.30 Délutáni-esti ima (a Keren Or-ban, Károly krt. 20.)

Péntek: 17.00 **Az élet tele van megpróbáltatásokkal, miért?**

(Oberlander Báruch rabbi előadása);

18.00 A szombat fogadása, esti ima és *kidus*

Szombat: 8.45 Hetiszakasz-tanulás, 9.15 Reggeli ima, majd *Kidus*

17.10 Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga

(III., Lajos utca 163.)

Hétfő-péntek (munkanapokon):

6.30 Reggeli ima

Péntek: 18.00 Tanulás

18.30 *Kábálát Sábát*,
majd *Kidus*

Szombat: 9.15 Hetiszakasz

a kabbala tükrében

10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*

Budavári Zsinagóga

(I., Táncsics M. u. 26.)

Péntek: 18.00 Tanulás

Emberi áldozat (Izsák) az Örökkévaló oltárán? Van -e egyáltalán mártíromság a judaizmus szerint? (Faith Asher előadása)

19.00 Szombatfogadás

Szombat: 9.30 Reggeli tanulás

(zsidó misztika); 10.00 Reggeli ima

Velem és a Rebbével történt

Minden zsidó példakép, ha akarja, ha nem

Bár egy hagyományörző szfárádi családban nőttem fel, gyermekkoromban mégsem volt részem túl sok zsidó oktatásban. Csak akkor kezdtem a vallásról gondolkodni és kérdéseket megfogalmazni, amikor megkezdtem főiskolai tanulmányaimat. Ekkor talákoztam a Chábád-Lubavics mozgalommal.

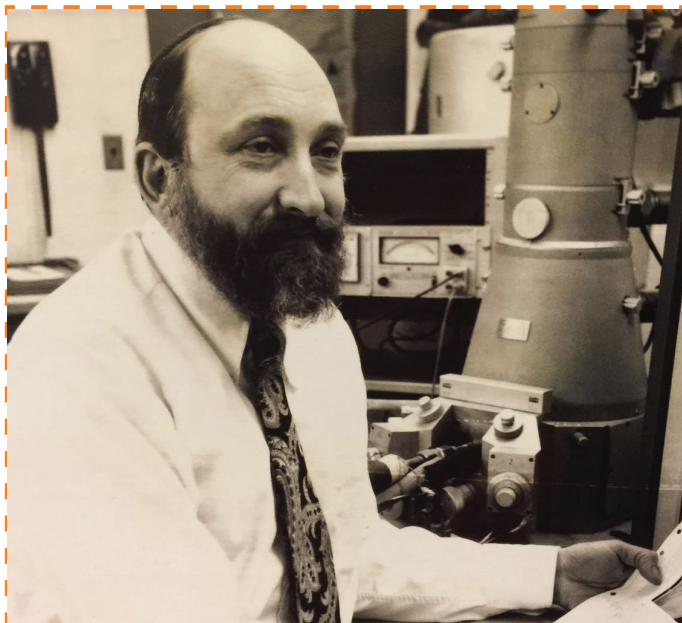
A hatvanas évek elején, amikor a doktorátusomra készültem fizikából, nagyon zavart az egyetemen oktatott elméletek egy része, különösen az a felfogás, hogy az ember csupán a világegyetem egy apró darabkája, különösebb jelentőség vagy életcél nélkül. Akkoriban az egyetemen működő Hillel-ház lubavicsi haszidokat hívott meg az intézménybe, hogy életet vigyenek a zsidó hallgatók számára szervezett szombat programokba. Ami a legnagyobb benyomást tette rám velük kapcsolatban, az az volt, hogy egyáltalán nem érezték, hogy mentegedőzniük kellene a zsidóságuk miatt. Tulajdonképpen ők voltak az első, általam ismert zsidók, akik boldogan élték meg hovatartozásukat.

A következő héten egy komoly vizsgám volt matematikából, ám nem tudtam a felkészülésre koncentrálni, de még aludni sem. Megosztottam az érzéseimet a Hillel rabbijával, aki felismerte, hogy spirituális vágyódás munkál bennem. Azt javasolta, hogy egy ideig tanuljak jesivában. De a legjobb dolog, amit tett, az volt, hogy elintéztett egy találkozót a Lubavicsi Rebbével.

A találkozó több mint egy órán át tartott. Azt gondolom, rögtön megértette, hogy mi a problémám, és miért okoz belső

konfliktust a zsidóságom megélése. Azt mondta nekem: „Egy zsidó csak akkor lehet teljes, ha egygyé válik Istennel és a Tórával”.

Amikor véget ért a találkozó, éreztem, hogy valami véglegesen megváltozott bennem. Az első dolgom az volt, hogy beiratkoztam a Chábád jesivába, ahogy azt a Rebbe is javasolta. Igaz, ő azt is hozzátette, hogy először fejezzem be az egyetemi félévet.

Dr. Yaakov Hanoka (1936-2011) 57 találmányt jegyzett a napenergia-kutatás területén. Az interjú 2008 márciusában készült.

Arra is figyelmeztetett, hogy nem lesz könnyű hozzászoknom a jesivabeli élethez. Azt mondta: „Az első hat hónapban ne kérdezze magától, hogy mit is keres a jesivában, mert nem lesz rá válasza”. Ebben teljesen igaza lett.

Néhány héttel a jesivabeli tanulmányaim megkezdése után Hodakov rabbi, a Rebbe titkára megkérdezte, hogy elvállalnám-e egy téli Tóra-tanulási program összeállítását főiskolás diákok számára. Azt feleltem, hogy véleményem szerint a diákok nem lesznek hajlandók lemondani a téli szünetről, és az

egész idejüket tanulással tölteni, de talán egy hétvégére eljárnének. Rám hagyta, hogy úgy szervezzem a programot, ahogy jónak látom. Másokat is bevontam a munkába, köztük Shmuel Lew rabbit. A programnak a „Találkozás a Chábáddal” nevet adtuk. Az első évben 17 diák jött el. A program hatalmas sikernek bizonyult, és a későbbi években már több százan érkeztek.

biképesítést szerezzek, majd Hillel rabbiéval dolgozzak. A Rebbe nem értett velem egyet. „Többet tehet, ha az a bizonyos három betű ott lesz a neve után. Nagyobb befolyása lesz, ha ph.d. áll majd a neve után és nem az, hogy rabbi” – mondta.

Még éveken keresztül én szerveztem a „Találkozás a Chábáddal” programokat, mely hatalmas örömet jelentett a számomra, hiszen a saját szememmel láttam, hogy a résztvevők élete miként változik meg az élmény hatására. A Rebbe is nagyon támogatót ebben, és azt javasolta, hogy a hétvégék programja mindig legyen aktuális és érdekes. Nagyon elégedett volt, amikor egyszer a tudományok köre csoportosítottuk a tanulást és a kvantummechanika példájával magyaráztuk a Tánját. Ezt követően fizikát kezdtem el tanítani az egyetemen. Emlékszem, amikor először léptem be a tanterembe szakállasan, kipával. A zsidó hallgatók mind mosolyogtak.

Miután doktorrá avattak, a tudományos konferenciákon mindig nagy feltűnést keltett a hagyományos zsidó öltözésem, mert akkoriban még nem volt túl sok Tórahú tudós. Ennek az volt az előnye, hogy az emberek megjegyezték maguknak, aminek többször hasznát vettem a karrierem alakulása során.

Dr. Yaakov Hanoka

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján.

Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:

www.youtube.com/alubavicsirebbe

Kóser konyha

Tiramisu

Tejes

6 tojás

6 púpozott ek. liszt

6 ek. cukor

1 pohár erős kávé

2 doboz tejszín

Kókusztejszín vagy

vaniliapuding (elhagyható)

A tojásokat egyenként fel-törjük, ellenőrizzük, hogy nincs-e bennük vérpötty. Amelyikben van, azt nem használhatjuk (érdemes fehér tojást venni, abban – a barnával ellentétben – ritka a vér), a poharat, amelyikbe beleütöttük, alaposan kiöblítjük a véres tojás után.

Először piskótát készítünk: a tojásfehérjét először magában, majd a cukorral kemény habbá verjük, utána kanalanként beleforgatjuk a lisztet és hozzáadjuk a tojások sárgáját is. A keveréket sütőpapírral bélelt tepsibe simítjuk, és 10-12 perc alatt 180 fokos sütőben megsütjük. Míg sül, elkészítjük a kávé, és felverjük a habot. Ha pudingot is használunk, akkor azt is elkészítjük. Amikor a sütemény elkészült, kissé kihűtjük, majd egy nagy üvegtál aljára néhány kanál kávé csorgatunk, erre rétegezzük a piskótadarabokat, kávéval meglocsolva, pudinggal vagy kókusztejszínnel gazdagítva és habbal megkenve. A tetejére hab kerül, tálalás előtt néhány órára behűtjük, hogy az ízek összeérjenek.

Az új antiszemitizmust tárgyalják a TEV konferenciáján

„És ha most nem, hát mikor?” (Atyák 1:14.) Felelősség és kötelesség – Veszélyek az új antiszemitizmus táptalaján – ezzel a címmel rendezte meg a Tett és Védelem Alapítvány második nemzetközi konferenciáját. A budapesti Festetics Palotában november 27-én tartandó rendezvényen neves külföldi és hazai szakértők is közreműködnek. A program során előadások és panelbeszélgetések során vitatják meg az aktuális kérdéseket Európa és Izrael viszonyának alakulásáról.

Ebben kiemelt kérdés lesz az

európai törvényalkotás Izraellel kapcsolatos gyakorlata, az európai médiában megjelenő Izraelkép, továbbá az európai társadalmak számára kihívást jelentő vallási és kulturális hatások megvitatása. A konferencia fontos témája a migrációs hullám eredményeként megerősödő szélsőséges mozgalmak hatása a zsidó közösség biztonságára.

Az idei konferencia alkalmából jelentették meg a tavalyi találkozó elhangzottakból összeállított könyvet is. A „Biztonságban vannak-e az európai zsidók” címet viselő kiadvány magyar és

angol nyelven is tartalmazza az összefoglalókat. A TEV fennállásának ötödik évfordulója alkalmából rendezett konferencia részben az Európát ért nagytömegű migráció természetével és hatásaival, a lehetséges következetekkel foglalkozott, részben az antiszemitizmus mérésének módszertani kérdéseit járta körbe, valamint szó esett a fiataloknak az antiszemitizmus és a szélsőségek iránti fogékonyságáról is.

A konferencia ideje:

2018. november 27.

9:00-18:00

A rabbi válaszol

Szabad-e áthelyezni a halottakat?

Tisztelt Rabbi úr!

Egy nagyon fontos kérdésem van. A nagy temetőben négy ember van eltemetve két sírban. A kérdésem az, hogy a hagyomány szerint lehet-e őket együtt egy harmadik sírba eltemetni. Ők ismerték nagyon jól egymást.

Tisztelettel, László

Kedves László!

A *Sulchán áruach* (JD 363:1.) egyértelműen leszögezi, hogy nem szabad kihantolni és áthelyezni egy holttestet, akkor sem, ha egy kevésbé megfelelő sírhelyről egy megfelelőbbbe temetik aztán, akkor sem, ha két egyformán megfelelő sírhely között történne a mozdítás, és természetesen akkor sem, ha aztán kevésbé megfelelő sírhelyre kerülne az elhunyt. Ez alól két kivétel van (SÁ uo.). Az egyik, ha eredetileg nem a saját sírhelyére temettek valakit és át akarják tenni oda, pl. a szülei mellé, a családi sírba. A másik kivétel, ha a diaszpórá-

ban eltemetett elhunytat Izrael földjére akarják vinni eltemetni.

A *Sulchán áruach*ban (uo. 7.) azt is olvassuk, hogy a már behantolt sírt nem is szabad újra nyitni, akkor sem, ha csak ellenőrizni akarnak benne valamit, még akkor sem, ha rokonok kéri ezt (lásd minderről *A rabbi válaszol* 1. kötet 77. fejezet).

Abban az esetben, amikor egy háláchikusan elfogadható okból exhumálni kell egy sírt, akkor csak háláchában járatos szakemberrel szabad ezt végezni, hisz ennek is megvannak a maga háláchái (*Nité Gávriél, Ávélut* 2. kötet 94:14-18.). Exhumálás után fel szabad használni újra a sírhelyet, de csak úgy, ha nincs hasznuk ebből, pl. családtagokat nem szabad ingyen idetemetni (*Ktáv Szofér* responsum JD 177. fejezet; *Sévet Szofér* responsum JD 104. fejezet; *Kol-bo ál ávélut* 1. kötet 242. oldal).

Az, hogy két ember egy sírba van temetve, már eleve egy nagyon nehéz helyzet, hiszen,

ahogy láttuk, ha már valakit eltemettek, nem szabad megnyitni a sírt: nem lehet az egyik embertől elvenni a sírját és még valakit odatemetni. Még úgy sem lehet két felnőtt embert egy sírba temetni, ha egyszerre hantolják el őket egymás fölé (SÁ uo. 362:3-4.), még rokonokat sem (SÁCH uo. 3.). Csak akkor lehet két embert egy sírban elhelyezni, ha eleve olyan mélyre temetik el az első elhunytat, hogy a sírja fölött legyen 6 *tefách* (48 cm) üres föld, ami fölé temetik a második halottat (SÁ uo. 4.).

Ha az ön esetében az újratemetés célja nem az, hogy a saját sírhelyükre, a családjuk mellé kerüljenek az elhunytak vagy hogy Izraelbe vigyék őket, akkor tilos az exhumálás.

Adja az Örökkévaló, hogy jöjjen el mihamarabb a megváltás és szünjön meg a halál, ahogy az írva van (*Jesájá* 25:8.). Ámén.

Üdvözzel:

Oberlander Báruch

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: Oberlander Báruch rabbi
Főszerkesztő: Steiner Zsófia
A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Munkatársak: Golubovics Martina,
Dénes Anna, Kovács Jichák, Molnár Zsófia
Nyomdai előkészítés: Juhász Valéria
ISSN 1416-4604

EMIH
EGYSÉGES MAGYARORSZÁGI
IZRAELITA HITKÖZSÉG